

แหวนวงนั้น

ซากิเร้า มะมะ พยาบาลวิชาชีพ
รพ.สต.ห้วยกระเจียงอ.กรงปินัง จ.ยะลา

ฉันเอนตัวตะแคง แขนข้างหนึ่งกอดเตียงดันตัวเองขึ้นจากที่นอนราวกับฝันตนจำนนกับบางอย่าง

“ทำไมนะ...เฮ้ย...” ไหล่ฉันห่อและย่อตัวลง คิ้ว 2 ข้างขมวดเข้าหากันเหมือนปกป้องความรู้สึกบางอย่าง ใช้...ฉันอยากให้บางอย่างในใจ หลุดลอยคลี่คลายไปกับเสียงนั้น มือสองข้างควานหาโทรศัพท์มือถืออย่างไร้ทิศทางกลางค้ำคิ่นอันมืดมิด เพียงสัมผัสมันเบาๆ ก็เปล่งแสงสอดส่องใบหน้าเจ้าของ ประหนึ่งตอบรับคำสั่งของเจ้านายมิวายลั้งเล เทียงคิ่นเองหรือ? ทำไมเวลาเดินทางซ้ำจ้ง ฉันพิมพ์ซ้ำขึ้นในใจ

ตึกตอก... ตึกตอก... ชัดจ้ง เสียงนาฬิกาข้อมือ

‘ดีใจไหม ที่มีใครซักคนได้ยินเสียงของแกบ้าง ที่ทำงานอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย’ ฉันพลาถาคิดเพื่อเจอตามประสา

ตึกตึกยามนี้ ใครก็ตามเมื่อหัวถึงหมอน ครองตนในผ้าห่มแล้ว ย่อมหลับไหลตั้งต่องมนต์เสน่ห์อันอบอุ่นของมัน ซึ่งต่างกับฉันพักหลังนี้ ทั้งที่เหน็ดเหนื่อยอ่อนล้าจากภาระงานระหว่างวัน แต่ดวงตากลับแข็งกร้าวกลอกกลิ้งไปมาไม่ยอมจำนนอ่อนแรง ทำไมนะ...เด็กผู้หญิงคนนั้น กำบางอย่างในมือไว้แนบแน่น แววตาทมนซ่อนความหวังและความเศร้า ปรากฏภาพชัดติดตาในความคิดราวกับยืนอยู่ตรงหน้า ชวนให้นึกค้นหาและสัมผัสยิ่งนัก

ปี 2547 เหตุการณ์ก่อความไม่สงบประทุรุนแรง ท่ามกลางการวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ นานาให้สับสนจากวันนั้นจนวันนี้ ทั้งความทรงจำบางอย่างประหนึ่งคือตราประทับประทับตราตรึงหญิงหม้ายและเด็กกำพร้าหลังจากถูกเปลี่ยนสถานะไป ในทันทีที่เสียงปืนวันนั้นสิ้นเสียงลง

“ไอ้อัลลลอฮ์... ได้โปรดลใจ ใครซักคน มองเห็นแววตาที่อ่อนวอนเหล่านั้น” คือคำวอนขอในคูอาร์ของฉันและทีมพี่เลี้ยงอาสาสมัครดูแลเด็กกำพร้าบ้านเกิด ในหลายๆ ครั้ง ที่ทีมพี่เลี้ยงมีโอกาสละหมาดร่วมกัน ฉันมักเห็นภาพพวกเขาและแบมือทั้งสองข้างประชิดกันใต้คาง ประหนึ่งวอนขอบางอย่างอย่างตั้งใจ น้ำตาที่ไหลรินอาบสองแก้ม หยดลงแทรกซึมบนฝ่ามือที่รอรับหยดน้ำนั้นหยุดแล้วหยุดเล่า อย่างน้อยฉันก็เชื่อมั่นว่าหนึ่งในคูอาร์ที่ขอนั้น แบ่งปันความรัก ความเมตตาต่อเด็กๆ และหญิงหม้ายเหล่านั้น

“อัลฮัมดุลิลลฮ์” ฉันกล่าวขอบคุณอัลลลอฮ์ ทันทีหลังได้รับโทรศัพท์แจ้งจากทีมพี่เลี้ยง เราได้รับการสนับสนุนทุนก้อนหนึ่งจากกรมสุขภาพจิตที่ 15 เพื่อการเยียวยาเด็กกำพร้าเหล่านั้น

กลางเดือน เมษายน 2553 โรงเรียนปิดเทอมยาว เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการจัดกิจกรรมดีๆ เพื่อลดช่องว่างความเหงาให้เด็กกำพร้าเหล่านี้ ในวันนั้นทีมพี่เลี้ยงกำหนดกิจกรรมที่จะมีขึ้นภายใต้ *โครงการเยียวยาไฟใต้ให้เด็กกำพร้าและด้อยโอกาสบ้านเกิด* การพูดคุยของทีมเป็นไปอย่างราบรื่น แววตาของผู้ให้ถักทอประกาย

ของความมุ่งมั่นตั้งใจที่เปี่ยมล้น ดั่งฝันเฟื่องที่ได้รับการหยอดน้ำมันให้แทรกซึมลึนไหล ส่งผลให้ลื้อนี้หมุ่นต่อไป
ได้อีกครั้ง หลังจากที่พักพิงซุญนี้ที่บรรทุกเด็กน้อย พยายามยืนหยัดและต่อสู้ดิ้นตัวเองให้ลื้อหมุ่นมาอย่าง
ยาวนาน ฉันทันแถมยิ้มที่มุมปาก ทำไมฉันทันถึง รู้สึกว่าหัวใจพองโตอย่างนี้ ไซ้ซี่ เสียงผีดๆ ของฝันเฟื่องนี้ มีคนได้ยิน
เสียงมันแล้ว อย่างเมตตา ฉันทันก็ขอบคุณพระเจ้า ขอพระองค์ตอบแทนผู้ัน ผู้ที่ได้ยินเสียงของความหวัง

กิจกรรมได้เริ่มต้นขึ้นอย่างสนุกสนานท่ามกลางเสียงจ๊อแจของเด็กๆ ประสานความวุ่นวายสาละวนของ
ทีมพี่เลี้ยง แต่กลับมีเสียงหัวเราะสนุกสนานไม่ขาดสาย

ปรี๊ด.....เสียงนกหวีดดังขึ้น ลิบ แก้ว แปดหนึ่ง เด็กๆ วิ่งกรูพร้อมนั่งลงตรงหน้าพี่เลี้ยงผู้ันใน
พริบตา ฉันทันแอบยิ้มได้ผลดีจริงนะวิธีนี้

“วินาทีนี้เด็กๆ ทุกคนวาดภาพนะคะ อยากรเป็นอะไรในวันหน้า... ลิบนาที่จากนี้เรามาดูกันว่าใคร
อยากรเป็นอะไรกันบ้างนะ” พี่เลี้ยงอธิบาย

เด็กน้อยเหล่านั้นแย่งชิงสีละเลง วาดภาพความฝันของตัวเองอย่างสนุกสนาน “อามานีวาดได้เลยนะ”
เสียงกระตุ้นจากพี่เลี้ยงเมื่อเห็นเด็กน้อยนั่งหลบมุม ก้มหน้าก้มตา มือจับสีไว้แน่น แต่ไม่ยอมลงมือสักที

ปรี๊ด...เสียงนกหวีดดังจับใจ ถูกเป่าจากพี่เลี้ยงอีกครั้ง เด็กๆ ต่างรู้ว่าป็นสัญญาณหมดเวลา พี่เลี้ยงเก็บ
กระดาษสรุปข้อมูลทันที

“เรามาดูนะคะว่าใครอยากรเป็นอะไรก็คน” พี่เลี้ยงไม่รีรอ เฉลยข้อมูล

“17 คนแน่ะ อยากรเป็นหมอ ไหนใครคะ ลูกขึ้นให้ดูหน่อยคะ ปรบมือหน่อยคะ” เสียงพี่เลี้ยงปลุกเร้า
ความฝันของเด็กถูกนำเสนอน่าภาคภูมิใจไล่เรียงตามจำนวนมากน้อยของตัวเองเลือก เรื่อยมาจนถึงภาพเดี่ยว
ภาพสุดท้าย

“ภาพอะไรเอ่ย ช่วยตอบหน่อยคะ” พี่เลี้ยงขอเสียงสนับสนุนเพื่อความแน่ใจจากภาพวาดที่ปรากฏ

“แหวน” เสียงตอบประสานกันจากเด็กกว่า หกลิบชีวิต

“แหวน” พี่เลี้ยงทวนย้ำ เสียงหัวเราะแซ่ซ่งของเด็กๆ ประสานกัน ฉันทันเฝ้ามองอย่างไม่ละสายตาจาก
ภาพนั้น

“ใครเอ่ยวาดรูปนี้ ยกมือขึ้นหน่อย เร็ว” เสียงเจียบกริบทันที เด็กหันไปมาพร้อมเสียงจ๊อแจจ๊อแจ
แววตาทุกคู่จับจ้องมองหาประหนึ่งค้นหาใครซักคนที่ทำผิด

นั่นไง ทุกใบหน้าหันตามทิศทางมือที่พี่เลี้ยงชี้ เหมือนถูกสั่งให้ทำตาม

“ทำไมอามานี วาดรูปแหวนคะ” พี่เลี้ยงเรียกชื่อเด็กน้อย ตามป้ายชื่อที่แขวนไว้ที่คอ พร้อมจ่อไม้ค้ที่
ขอบปากทันที “อยากรเป็นเหมือนพ่อ” อามานีตอบเสียงเครือ

“ยังงัยคะ” พี่เลี้ยงวอนขอการขยายความ อามานีก้มมองขา หัวแม่เท้าขยับไปมา เหมือนขอเวลา
ครุ่นคิด

“แหวนของพ่อ” อามานี้ก้มตอบแผ่วเบา น้ำในตาก่อตัวไหลรินสู่สองแก้ม สารภาพความรู้สึกนั้น ออกมา

อามานี เด็กน้อยวัย 6 ขวบ ผิวขาว ตัวผอมบาง ริมฝีปากแห้งซีดเล็กน้อย ใบหน้ากลมเล็ก ไร้ออยยิ้ม เจ็บขริม แหวดตาหลบซ่อนผู้คน เมื่อมีผู้คนทักทายให้ความสนใจ ราวกับซ่อนความลับบางอย่างในดวงตา มิให้ใครล่วงรู้ มักแยกตัวไม่ร่วมกิจกรรมกับเพื่อน เปลี่ยนบุคลิกเมื่อไม่มีคนสนใจ ชอบทาสีและวาดภาพคนเดียวซ้าๆ วกไปวนมา พุดกับการ์ตูนในกระดาษให้เห็นบ่อยๆ คนเดียว มีรอยยิ้มบ้างกับกิจกรรมที่ไม่มีใครสนใจตน คือ ข้อมูลที่ฉันมีในตอนนั้น ฉันเก็บกระดาษใบนั้น เพียงพอแล้วสำหรับเหตุผลที่ฉันจะเดินทางค้นหาความหมายของ แหวนวงนั้นในสักวัน

ตะวันคล้อยยามบ่าย ความร้อนของม่นอ่อนแรงลงบ้างแล้ว ฉันแหงนมองท้องฟ้าทางหน้าต่าง แสงจ้อง ตรงหน้าพอดีให้ต้องจำยอมสยบปิดตา คงคล้ายฉันยามนี้ซินะ แม้เริ่มอ่อนแรงแต่กลับมีพลังของการมุ่งหน้า เดินทางต่ออย่างน่าฉงน ไซ้... ฉันกำลังเตรียมตัวออกเยี่ยมบ้าน เป้าหมายชัดเจนยิ่งนัก สีหน้าเด็กน้อยอามานี ยังฟ้องชัดในใจฉัน

ถนนลูกรัง เป็นหลุมเป็นบ่อ ประมาณ 500 เมตรทอดยาวต่อจากถนนคอนกรีตหน้าทางแยก บ้านเดี่ยว ติดพื้นชั้นเดียวหลังเล็ก โอบล้อมด้วยต้นยางเข้าหาตัวบ้าน ให้ความรู้สึก گرمเย็นเสมือนคือเพื่อนบ้านที่เอื้ออาทร แก่กันมาอย่างยาวนาน

ครั้งแรกซินะ ฉันกวาดสายตาถูรอบบ้าน ลมโชยเย็นๆสัมผัสผิวหนังให้คลายร้อนเป็นระยะๆ ตลอด 3 ปี ที่ฉันทำงานที่นี่ ฉันไม่เคยผ่านมาทางนี้เลย

สิ้นเสียงมอเตอร์ไซค์คันโปรด ฉันยิ้มออกทันที อามานียืนอยู่ตรงหน้า ไม่ทันทักทายเด็กน้อยรีบวิ่งเข้าไปในบ้านพร้อมจูงมือหญิงกลางคนผู้เป็นแม่ออกมาทักทาย ฉันถูกเชื้อเชิญเข้ามาในบ้าน สำหรับน้ำเย็นถูกริน ระหว่างสร้างความสนิทสนม

อามีเนาะ หญิงสามสิบปีเศษ มารดาของอามานี พุบบนตักฉันทันที ที่เห็นภาพแหวนที่อามานีวาด ฮือ ฮือ.....เสียงดังและพรุ้งพรุ้งด้วยน้ำตาเหมือนถึงเวลาหลังไหล หลังการสั่งสมมาอย่างยาวนาน

“เขาวาว่าฉัน.....เป็นเมียโจร เขาวาว่าอามานี.....เป็นลูกโจร ฉันผิดด้วยหรือกับสิ่งที่ฉันไม่ได้ทำ ตอน นั้นอามานีเกิดได้ 30 วัน ลูกฉันผิดด้วยหรือกับเหตุการณ์ เขายังจำหน้าพ่อตัวเองไม่ได้เลย” น้ำตายังคงไหลอาบ แก้ม ฟ้องความรู้สึกไม่ขาดสาย

แหวนวงนี้ คือแหวนวงเดียวที่ทำให้ฉันจำศพสามีเมื่อครั้งเหตุการณ์ยิ่งถล่มที่อำเภอกรงปินัง มันเป็นวันเดียวกับเหตุการณ์ยิ่งกันที่กรือแซะ ไม่มีแหวนวงนี้...ฉันคงจำสามีไม่ได้เลย...อามีเนาะลูบแหวนวงนั้นเบาๆ...ฮือ ฮือ... เธอเล่าต่อพร้อมเสียงสะอื้นให้อีกครั้ง ฉันได้แต่รับฟัง และสัมผัสมือเธอเบาๆ เพื่อสื่อให้เธอรับรู้ ว่าวันนี้มีคนได้ยินเสียงอัดอั้นในใจเธอแล้ว ร้องมาเถอะ...อามีเนาะ

เฮ้ย...อามีเนาะถอนหายใจพร้อมสีหน้าที่ดูผ่อนคลาย

ใช่ซิ... อย่างน้อย คงมีบางอย่างในใจ ละลายไปกับน้ำตาเหล่านั้น
เมื่อลูกถามถึงพ่อสารพัด ฉันมักเอาแหวนวงนี้ให้ลูกดู มันคือของพ่อ มันคือตัวแทนสิ่งเดียวที่มีอยู่.....อา มีเนาะ
พูดเสริม

ฉันสูดหายใจเข้าลึกๆ ออกซิเจนวิ่งลวดจุกฉันอย่างมากมาย ขยายปอดฉันให้พองโตเป็นที่สุด
ใช่ ฉันกำลังเดินถูกทาง วงล้อวงนี้ พร้อมดันตัวเองให้ล้อหมุน บรรทุกเด็กน้อยผู้มีแววตาของความบริสุทธิ์ ไป
ตลอดเส้นทาง

ฉันนั่งเงียบ ให้เวลาอา มีเนาะอย่างเห็นใจ

การพูดคุยกัน วันนั้น ฉันค้นพบแล้ว เบื้องหลังสังขารมีชีวิตเด็กกำพร้าและหญิงหม้ายเหล่านั้น ดอกย้า
ให้ฉันค้นพบเพื่อนซี้ให้หมั่นต่อไป

สามปีมาแล้ว จากวันนั้นจนวันนี้ ที่พื้นที่ซบเซาแห่งนี้บรรทุกพวกเขาเดินทางไปด้วยกัน จากเดิมมีรุ่นพี่ที่มี
ใจอาสาเยียววาน้องรักบ้านเกิดเพียง 2-3 คน ปัจจุบันเรามีทีมจิตอาสาเครือข่ายเยียววาน้องกำพร้า ครอบคลุม
4 หมู่บ้านของตำบลห้วยกระทิง เกิดทีมจิตอาสาจากครูสอนโรงเรียนตาดีกา 8 โรงเรียนครอบคลุมสี่หมู่บ้าน,
เครือข่ายทีมจิตอาสาจากกลุ่มแม่ข่ายผู้ได้รับผลกระทบ,เครือข่ายทีมจิตอาสาจาก 4 เสาหลักของชุมชน,
เครือข่ายทีมจิตอาสาจากแกนนำสตรีและอสม เครือข่ายทีมจิตอาสาจากศว.ชต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
ยะลา,ทีมเครือข่ายจากกรมสุขภาพจิตที่ 15 เราดูแลเยียววาน้องๆ เหล่านั้น ภายใต้โครงการเยียววาไฟใต้ให้เด็ก
กำพร้าและด้อยโอกาสบ้านเกิด

ขอบคุณทีมเครือข่ายจิตอาสาทุกท่าน สำหรับทุกๆ แรงกายและแรงใจที่ท่านมอบให้ ขอขอบคุณที่ทำให้
เด็กๆ เหล่านั้นรับรู้ว่ายังมีโอกาสยื่นมือรับความรักความห่วงใย ไม่ได้โดดเดี่ยวอ้างว้าง และฉันเชื่อเหลือเกิน
ว่าวันหนึ่งเด็กๆ เหล่านั้นจะกลายเป็นคนมีอบน (เป็นผู้ให้) มอบความรัก ความเมตตาให้กับพี่น้องเพื่อนบ้าน
อย่างรู้คุณขอบคุณที่ทำให้อุดมการณ์เล็กๆ ของฉันและเด็กๆ ได้เติบโต

และที่สำคัญฉันได้รู้ซึ่งแล้วว่าความเป็นมีอบน (ผู้ให้) นั้น มีความสุขยิ่งนัก